

РАХУНКОВА ПАЛАТА

Затверджено рішенням
Рахункової палати
від 13.10.2015 № 6-2

ЗВІТ

**про результати аудиту річної фінансової та бюджетної звітності
центрального апарату Міністерства екології та природних
ресурсів України**

Київ 2015

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА	3
1. РОЗПОДІЛ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	5
2. ОПИС ОБ'ЄКТА АУДИТУ	7
3. РЕЗЮМЕ АУДИТОРСЬКОГО ВИСНОВКУ	9
4. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ	9
5. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ РІЧНОЇ БЮДЖЕТНОЇ ЗВІТНОСТІ.....	14
5.1. Оцінка правильності ведення, повноти обліку і достовірності звітності щодо надходжень центрального апарату Мінприроди.....	14
5.2. Оцінка правильності ведення, повноти обліку і достовірності звітності щодо витрат центрального апарату Мінприроди.....	16
6. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	18
6.1. Оцінка правильності ведення, повноти обліку необоротних активів і достовірності звітності	19
6.2. Оцінка правильності ведення, повноти обліку запасів і достовірності звітності	24
6.3. Оцінка правильності ведення, повноти обліку зобов'язань та достовірності звітності	26
6.3.1. Дебіторська заборгованість.....	26
6.3.2. Кредиторська заборгованість.....	27
6.4. Оцінка правильності ведення, повноти обліку грошових коштів і достовірності звітності, у тому числі за розрахунками з підзвітними особами та з оплати праці	28
7. ДОТРИМАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ.....	30
ВИСНОВКИ.....	31
ПРОПОЗИЦІЇ.....	33

ПРЕАМБУЛА

Підстави для проведення аудиту: Конституція України (стаття 98), Бюджетний кодекс України (статті 26 і 110), Закон України "Про Рахункову палату" (статті 4, 7 і 35), План роботи Рахункової палати на II півріччя 2015 року.

Мета аудиту: перевірка, аналіз та оцінка правильності ведення, повноти обліку і достовірності фінансової та бюджетної звітності щодо надходжень і витрат бюджету, встановлення фактичного стану справ щодо цільового використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами центральним апаратом Міністерства екології та природних ресурсів України (далі – Мінприроди).

Предмет аудиту:

- *фінансова звітність* центрального апарату Мінприроди за 2014 рік: "Баланс" (форма № 1); "Звіт про результати фінансової діяльності" (форма № 9д); "Звіт про рух грошових коштів, звіт про рух необоротних активів" (форма № 5); "Звіт про рух матеріалів і продуктів харчування" (форма № 6);

- *бюджетна звітність* центрального апарату Мінприроди за 2014 рік: форма № 2д "Звіт про надходження та використання коштів загального фонду" (КПКВК 2401010); форма № 4-1д "Звіт про надходження і використання коштів, отриманих як плата за послуги" (КПКВК 2401010); форми № 4-3д "Звіт про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду" (зведена, а також за КПКВК 2401270, КПКВК 2401480, КПКВК 2401490 і КПКВК 2401500); форма № 7д "Звіт про заборгованість за бюджетними коштами за загальним фондом" (КПКВК 2401010); форми № 7д "Звіт про заборгованість за бюджетними коштами за спеціальним фондом" (зведена, а також за КПКВК 2401010, КПКВК 2401270);

- облікова політика Мінприроди;
 - фінансово-господарські операції;
 - первинні документи бухгалтерського обліку;
 - договори, укладені Мінприроди;
 - накази та інші розпорядчі документи Мінприроди;
 - планові документи;
 - реєстри синтетичного обліку – меморіальні ордери (накопичувальні відомості);

- реєстри аналітичного обліку – книги і картки;
 - книга "Журнал-головна";
 - елементи автоматизації бухгалтерського обліку;
 - інші статистичні і довідкові матеріали, які характеризують стан використання коштів Мінприроди;

- управлінські рішення щодо питань фінансово-господарської діяльності та інших питань, прийняті для досягнення максимальної економії ресурсів і забезпечення результативності діяльності з виконання власних повноважень;

- система внутрішнього контролю;

- внутрішнє середовище (середовище контролю), тобто існуючі в Мінприроди процеси, операції, регламенти, структури та розподіл повноважень щодо їх виконання, правила та принципи управління людськими ресурсами тощо, які спрямовані на забезпечення реалізації законодавчо закріплених за Мінприроди функцій та завдань з метою досягнення визначеної мети та цілей;

- державні закупівлі.

Об'єкт аудиту: центральний апарат Міністерства екології та природних ресурсів України.

Масштаб аудиту: усі здійснені аудиторські процедури стосувались звітності, документів і рішень центрального апарату Мінприроди, який розміщено у м. Київ. При цьому аудитом було охоплено 2014 рік, а також окремі операції, які здійснювалися у 2013 і 2015 роках.

Критерії оцінки, які використовувалися під час аудиту:

щодо стану фінансової та бюджетної звітності:

- *достовірність* – інформація, наведена у фінансовій та бюджетній звітності, має бути достовірною, тобто не містити помилок і викривлень, які можуть вплинути на рішення користувачів звітності;

- *відповідність* – фінансова та бюджетна звітність має відповідати аналогічним даним бухгалтерського обліку і звітності органів Державної казначейської служби України;

- *повнота* – фінансова та бюджетна звітність повинна містити інформацію про всі проведені господарські операції, які мали місце і повинні бути відображені в бухгалтерському обліку та звітності;

щодо стану бухгалтерського обліку:

- ведення бухгалтерського обліку має відповідати нормам законодавства та вимогам нормативно-правових актів у сфері бухгалтерського обліку;

щодо законності та цільового використання бюджетних коштів:

- *законність* - операції з бюджетними коштами повинні здійснюватись із дотриманням норм чинного законодавства;

- *цільове використання бюджетних коштів* – кошти державного бюджету повинні використовуватись лише на цілі за бюджетними призначеннями, встановленими, зокрема, Законом України "Про Державний бюджет України на 2014 рік", а також за напрямками використання бюджетних коштів, визначеними паспортами відповідних бюджетних програм.

Обсяг і зміст виконаних аудиторських процедур: для належного визначення обсягу, а також змісту аудиторських процедур, необхідних для отримання достатніх і прийнятних аудиторських доказів, контрольною групою було проведено вивчення об'єкта контролю та його середовища, дано оцінку стану внутрішнього контролю, визначено рівень суттєвості та оцінено ризики суттєвого викривлення фінансової та бюджетної звітності центрального апарату Мінприроди, у т.ч. і в результаті шахрайства і помилок.

Аудит необоротних активів, дебіторської та кредиторської заборгованостей проводився шляхом вибіркової перевірки, в результаті якої до уваги бралися лише суттєві помилки. При цьому аудит стану обліку надходження та вибуття запасів, а

також аудит грошових коштів, у т.ч. і розрахунків із підзвітними особами, проводився шляхом перевірки всієї генеральної сукупності.

Під час аудиту використовувались такі аналітичні процедури: перевірка, анкетування, запит, звіряння, огляд, оцінка, опитування, підрахунок, перерахунок, повторне обчислення, порівняння, зіставлення, спостереження, тестування, узагальнення, обстеження. Окремі аудиторські докази були отримані за допомогою аудиторських процедур, спрямованих на тестування облікових записів.

Аудитом також були охоплені питання використання коштів Державного бюджету України, відповідності планів, звітів, документів щодо закупівель, договорів, інших первинних документів законодавчим і нормативно-правовим актам України. При цьому використовувалися методи системного та комплексного аналізу, підрахунку та простих порівнянь. Вибірково проводилось тестування операцій за змістом.

1. РОЗПОДІЛ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Відповідальність управлінського персоналу Міністерства екології та природних ресурсів України: керівництво Мінприроди несе відповідальність за складання фінансової та бюджетної звітності, її достовірне представлення згідно з вимогами Порядку складання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів¹, а також за цільове використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами і стан внутрішнього контролю, який воно вважає необхідним для забезпечення складання фінансової та бюджетної звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства та помилок.

У досліджувальному періоді:

➤ **відповідальними за фінансово-господарську діяльність** були такі міністри:

- Проскуряков О.А. – з 24.12.2012 по 03.03.2014;
- Мохник А.В. – з 04.03.2014 по 02.12.2014;
- Шевченко І.А. – з 18.12.14 по 02.07.2015;

➤ **відповідальними за ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності** були:

начальники відділу бухгалтерського обліку - головні бухгалтери:

- Руренко С.А. – 01.06.2011 по 26.06.2014;
- Гладун О.В. – з 10.10.2014 по 17.12.2014;

головний спеціаліст відділу бухгалтерського обліку:

- Замкова В.Л. – з 18.12.2014 по лютий 2015 року.

Відповідальність аудитора: контрольна група Рахункової палати провела фінансовий аудит і підготувала цей звіт за його результатами відповідно до стандарту Рахункової палати "Порядок підготовки і проведення перевірок та оформлення їх результатів" з урахуванням Методичних рекомендацій з

¹ Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 24.01.2012 № 44.

проведення Рахунковою палатою фінансового аудиту, затверджених рішенням Рахункової палати від 22.09.2015 № 5-5, Рекомендацій щодо складання та оформлення звіту за результатами контрольних заходів, затверджених наказом Рахункової палати від 12.07.2005 № 89 (зі змінами та доповненнями), а також положень міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю (ISSAI 200 "Фундаментальні принципи здійснення фінансового аудиту", 1230 "Аудиторська документація", 1240 "Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності", 1250 "Розгляд законодавчих і нормативних актів при аудиті фінансової звітності", 1300 "Планування аудиту фінансової звітності", 1315 "Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища", 1320 "Суттєвість при плануванні та проведенні аудиту", 1330 "Дії аудитора у відповідь на оцінені ризики", 1450 "Оцінка викривлень, ідентифікованих під час аудиту", 1500 "Аудиторські докази", 1505 "Зовнішні підтвердження", 1520 "Аналітичні процедури", 1530 "Аудиторська вибірка", 1700 "Формулювання думки та надання звіту щодо фінансової звітності", 1705 "Модифікації думки у звіті незалежного аудитора" тощо) у частині, що не суперечать Конституції та законам України. Використані стандарти вимагають дотримання контрольною групою відповідних етичних вимог, а також такого планування й проведення аудиту, які дають достатню впевненість у тому, що фінансова та бюджетна звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачав виконання аудиторських процедур з метою отримання аудиторських доказів щодо сум і розкриття у фінансовій та бюджетній звітності, а також цільового використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами. Вибір процедур залежав від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової та бюджетної звітності внаслідок шахрайства або помилок. Виконуючи оцінку таких ризиків, контрольна група розглядала заходи внутрішнього контролю, що стосуються підготовки та достовірного подання Мінприроди фінансової та бюджетної звітності, з метою розробки аудиторських процедур, що відповідають обставинам. Під час аудиту також здійснювалась оцінка системи обліку і загального подання фінансової та бюджетної звітності Мінприроди.

Аудиторський висновок і звіт стосуються повного комплекту фінансової та бюджетної звітності центрального апарату Мінприроди, передбаченого розділом 2 наказу Міністерства фінансів України від 24.01.2012 № 44 "Про затвердження Порядку складання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів".

При цьому Рахункова палата вважає, що після проведення аудиту отримано достатні та належні аудиторські докази для надання аудиторського висновку.

За результатами здійснення контрольного заходу складено акт перевірки, який є складовою частиною звіту.

2. ОПИС ОБ'ЄКТА АУДИТУ

Міністерство екології та природних ресурсів України є юридичною особою публічного права з юридичною та фактичною адресою розташування: 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35.

Міністерство створене згідно з Указом Президента України від 09.12.2010 № 1085/2010 "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади" шляхом реорганізації Міністерства охорони навколишнього природного середовища України та є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

Аудитом встановлено, що у 2014 році Мінприроди у своїй діяльності керувалося Положенням про Міністерство екології та природних ресурсів України, затвердженим Указом Президента України від 13.04.2011 № 452/2011.

Незважаючи на набрання з 02.03.2014 чинності змінами до Конституції України, внесеними Законом України від 21.02.2014 № 742-VII "Про відновлення дії окремих положень Конституції України", якими Кабінету Міністрів України надано повноваження щодо утворення, реорганізації та ліквідації, відповідно до закону, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, а також затвердження положень про них, Кабінет Міністрів України Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України (далі – Положення) затвердив лише на початку 2015 року (постанова від 21.01.2015 № 32).

Слід зазначити, що, відповідно до Положення, до основних завдань Мінприроди, зокрема, належало формування та реалізація державної політики у сферах охорони навколишнього природного середовища, екологічної та в межах своєї компетенції біологічної, генетичної та радіаційної безпеки, поводження з відходами, пестицидами і агрохімікатами, регулювання негативного антропогенного впливу на зміну клімату, адаптації до його змін і виконання у межах компетенції вимог Рамкової конвенції ООН про зміну клімату та Кіотського протоколу до неї, державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання, відтворення і охорону природних ресурсів тощо.

Згідно зі ст. 25 Закону України "Про центральні органи виконавчої влади", фінансове і матеріально-технічне забезпечення діяльності Міністерства здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

При цьому Мінприроди є головним розпорядником бюджетних коштів за бюджетними призначеннями, визначеними йому Законом України "Про Державний бюджет України на 2014 рік", організовує планово-фінансову роботу в апараті, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери його управління, а також є відповідальним за забезпечення ефективного, результативного та цільового використання бюджетних коштів.

Гранична чисельність державних службовців і працівників Мінприроди затверджується Кабінетом Міністрів України. Аудитом встановлено, що

постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 № 937 "Про затвердження граничної чисельності працівників апарату центральних органів виконавчої влади" граничну чисельність працівників Мінприроди визначено в кількості 234 одиниць, з яких 232 – державні службовці. Постановою Кабінету Міністрів України від 05.04.2014 № 85 "Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів" граничну чисельність працівників Мінприроди скорочено до 211 одиниць (у т. ч. державних службовців – до 209).

Станом на початок 2014 року в Мінприроди діяли структура та штатний розпис, який містив 18 самостійних структурних підрозділів (234 штатні одиниці, місячний фонд заробітної плати за посадовими окладами – 488,6 тис. гривень). Нова структура Мінприроди, затверджена 15.05.2014, містила 16 самостійних структурних підрозділів. Штатний розпис за цією структурою введено в дію з 02.06.2014, ним передбачено 211 штатних одиниць з місячним фондом заробітної плати за посадовими окладами 451,4 тис. гривень.

У 2014 році центральному апарату Мінприроди затверджено асигнування в сумі 283 845,6 тис. грн, у т. ч. за загальним фондом - 19 797,6 тис. грн, спеціальним – 264 048,0 тис. гривень. Касове виконання протягом 2014 року становило 30 809,0 тис. грн (10,9 відс.), у т. ч. за загальним фондом – 19 720,6 тис. грн (99,6 відс.), спеціальним – 11 088,4 тис. грн (4,2 відсотка).

Низький показник виконання бюджетних програм центральним апаратом Мінприроди зумовлений рядом причин, зокрема, обмеженнями, встановленими постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.2014 № 65 "Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету", Мінприроди не ухвалювало рішень щодо сплати внесків до бюджетів міжнародних організацій, не проводило процедур закупівель заходами з моніторингу навколишнього природного середовища, зволікало із затвердженням планів природоохоронних заходів щодо реалізації пріоритетного розвитку сфери охорони навколишнього природного середовища тощо (детально у розділі 5).

У 2014 році Мінприроди не мало визначеної та затвердженої відповідним наказом облікової політики². Ведення бухгалтерського обліку та звітності здійснювалось за допомогою автоматизованої системи "Парус-Бюджетна установа" (версія 7).

При визначенні рівня суттєвості було враховано, що:

- аудит фінансової та бюджетної звітності центрального апарату Мінприроди проводиться Рахунковою палатою вперше;
- Мінприроди – центральний орган виконавчої влади, майно якого є державною власністю, а його утримання здійснюється на 100 відс. з Державного бюджету України;

---

² Наказ Мінприроди "Положення про облікову політику" затверджено 26.05.2015 за № 171.

➤ у 2014 році зазнало змін нормативно-правове регулювання ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової і бюджетної звітності, а також оподаткування;

➤ ведення бухгалтерського обліку здійснювалось Мінприроди (центральним апаратом) у 2014 році без визначеної і належним чином затвердженої облікової політики;

➤ у Мінприроди не застосовується превентивний внутрішній контроль, а діють лише виявляючий та коригуючий види внутрішнього контролю;

➤ Мінприроди проводило у 2014 році значну кількість господарських операцій, у т. ч. і нетипових;

➤ обов'язкова інвентаризація активів і зобов'язань перед складанням річної фінансової звітності за 2014 рік Мінприроди не проводилась.

Інформацію про визначення суттєвості та оцінку ризиків залежно від видів операцій і ступеня розкриття відповідної інформації про активи та пасиви наведено в додатку 1.

3. РЕЗЮМЕ АУДИТОРСЬКОГО ВИСНОВКУ

Під час проведення аудиту річної фінансової і бюджетної звітності центрального апарату Мінприроди Рахунковою палатою встановлено факти порушень і недоліків, допущених Міністерством при здійсненні операцій з бюджетними коштами. Проте ці порушення та недоліки мають обмежений вплив на фінансову і бюджетну звітність об'єкта аудиту (станом на 01.01.2015) і не викривляють інформацію про його загальний фінансовий стан.

Фінансова та бюджетна звітність центрального апарату Мінприроди за 2014 рік містить викривлення, які є суттєвими, але не всеохоплюючими.

Так, аудитом виявлені окремі випадки недотримання Мінприроди норм чинного законодавства, що призвели до неточного відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності вартості необоротних активів на загальну суму 6 662,3 тис. грн, дебіторської заборгованості – на 125,0 тис. грн, запасів – на загальну суму 8,3 тис. гривень. Фактів нецільового використання бюджетних коштів аудитом не встановлено.

4. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ

Бюджетний кодекс України, затверджений Законом України від 08.07.2010 № 2456-VI, визначає (п. 3 ст. 26), що розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників організують внутрішній контроль і внутрішній аудит та забезпечують їх здійснення у своїх закладах та у підвідомчих бюджетних установах. Основні засади здійснення внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту та порядок утворення підрозділів внутрішнього аудиту визначаються Кабінетом Міністрів України.

В Україні питання організації та функціонування державного внутрішнього фінансового контролю в системі органів державного сектору регулюються **Концепцією розвитку державного внутрішнього фінансового**

контролю на період до 2015 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.05.2005 № 158 (у редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.10.2008 № 1347-р).

Базовим принципом державного внутрішнього фінансового контролю є **чітке розмежування внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту**. Так, внутрішній аудит повинен визначати, яким чином здійснюється внутрішній контроль, включаючи способи попереднього контролю.

Оцінка контрольною групою Рахункової палати системи внутрішнього контролю в Мінприроди, проведена шляхом тестування оцінки впливу факторів на надійність контрольного середовища, засвідчила **низьку надійність контрольного середовища в Мінприроди** (табл. 1).

Таблиця 1

Оцінка надійності окремих напрямів контрольного середовища

№ з/п	Фактори	Низька	Середня	Висока
1	Філософія та стиль роботи управлінського персоналу	*		
2	Організаційна структура		*	
3	Надання повноважень і відповідальності	*		
4	Кадрова політика і практика	*		
5	Порядок підготовки фінансової звітності		*	
6	Узгодження з вимогами, встановленими законодавством, і регулюючими органами	*		
Підсумкова оцінка надійності контрольного середовища		*		

Аудитом встановлено, що **контроль за трудовою дисципліною** в центральному апараті Мінприроди **був у 2014 році недостатнім**, через що є **випадки невиконання наказів Міністерства, а також відсутності на робочих місцях окремих посадових осіб**.

При цьому Міністерство не уклало колективного договору, що є недотриманням вимоги ст. 2 Закону України "Про колективні договори і угоди". Вибірковою перевіркою табелів обліку робочого часу встановлено окремі випадки невідповідності фактично відпрацьованого працівниками часу, що було відкориговано в наступних періодах. На табелях обліку робочого часу відсутні підписи кадрової служби, що свідчить про неналежний контроль за дотриманням внутрішнього трудового розпорядку, який передбачено положенням про кадрову службу.

Рекомендація 1. З метою поліпшення внутрішнього контролю Мінприроди рекомендується врегулювати соціально-економічні та трудові відносини своїх працівників шляхом укладання колективного договору та його належної реєстрації у місцевих органах виконавчої влади, згідно зі ст. 9 Закону України від 01.07.93 № 3356-ХІІ "Про колективні договори і угоди", і посилити контроль за трудовою дисципліною.

Варто зазначити, що аудит засвідчив **відсутність превентивного внутрішнього контролю в центральному апараті Мінприроди**, в якому застосовуються лише виявляючий та коригуючий його види.

Щодо внутрішнього аудиту, то постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 затверджено Порядок утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів влади (далі – Порядок № 1001), яким визначено **механізм створення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення в міністерствах такого виду аудиту.**

Аудитом встановлено, що наказом Мінприроди від **15.01.2013** № 12 "Про затвердження структури Міністерства екології та природних ресурсів України" (зі змінами) до структури апарату Міністерства включено **відділ внутрішнього аудиту та контролю**, який є самостійним структурним підрозділом зі штатною чисельністю в кількості **6 осіб**.

Наказом Мінприроди від **15.10.2013** № 422 цей **відділ реорганізовано у сектор внутрішнього аудиту та контролю** з відповідним скороченням штатної чисельності до **3 осіб**, а наказом від **15.05.2014** № 152 "Про затвердження структури центрального апарату Мінприроди України" штатна чисельність сектору була зменшена до **2 осіб**.

На підставі наказу Мінприроди від **31.07.2014** № 241 сектор внутрішнього аудиту та контролю **реорганізовано у сектор внутрішнього аудиту** зі штатною чисельністю **2 особи**.

Слід зазначити, що, незважаючи на те, що саме положеннями про структурні підрозділи визначаються їх основні завдання та функції, **Положення про сектор внутрішнього аудиту та контролю, який профункціонував у Мінприроди 9,5 місяців³, Міністром не затверджувалося, що є порушенням п. 2 частини шостої ст. 8 Закону України "Про центральні органи виконавчої влади"**.

Положення про сектор внутрішнього аудиту⁴ затверджене Міністром 18.08.2014. Цим положенням визначено, що сектор є самостійним і функціонально незалежним структурним підрозділом апарату Мінприроди.

Сектор проводить внутрішній аудит відповідно до Порядку планування і проведення внутрішніх аудитів у Міністерстві екології та природних ресурсів України, документування та реалізації їх результатів, затвердженого наказом Мінприроди від 08.09.2014 № 281, і **планів**, затверджених Міністром після погодження їх з Державною фінансовою інспекцією України.

При цьому **відбір об'єктів для включення до планів проведення внутрішніх аудитів** на відповідний рік здійснюється на підставі Методології формування ризиків та принципів відбору об'єктів внутрішнього аудиту, затвердженої наказом Мінприроди від 08.09.2014 № 281.

Аудитом встановлено, що **план проведення внутрішніх аудитів на І півріччя 2014 року Мінприроди не складався та, відповідно, не затверджувався.**

---

³ З дати створення наказом Мінприроди від 15.10.2013 № 422 і до реорганізації 31.07.2014.

⁴ Створений наказом Мінприроди від 31.07.2014 № 241 шляхом реорганізації сектору внутрішнього аудиту та контролю.

Планом проведення внутрішніх аудитів на II півріччя 2014 року передбачалось здійснення двох заходів: аудиту ефективності Мінприроди та фінансового аудиту і аудиту відповідності публічного акціонерного товариства "Науково-дослідний інститут прогресивних наукових та технічних досліджень "Вектор". Однак план проведення внутрішніх аудитів на II півріччя 2014 року взагалі не було виконано.

Пунктом 8 Порядку № 1001 визначено, що внутрішній аудит проводиться відповідно до Стандартів внутрішнього аудиту, затверджених наказом Мінфіну від 04.10.2011 № 1247 (далі – Стандарти внутрішнього аудиту).

Станом на 01.01.2014 до бази даних внутрішнього аудиту, яка формується та ведеться Мінприроди на виконання глави 3 розділу III Стандартів внутрішнього аудиту, було включено 50 об'єктів. При цьому, відповідно до Стандартів внутрішнього аудиту, об'єктами досліджень внутрішнього аудиту, зокрема, були 47 функцій, виконання яких повинно забезпечуватись Мінприроди згідно з п. 4 його Положення.

Значна кількість підконтрольних об'єктів і об'єктів досліджень Мінприроди дає підставу стверджувати, що штатна чисельність сектору внутрішнього аудиту Мінприроди (2 особи) замала для ефективного виконання основного завдання, зокрема, – надання Міністру об'єктивних і незалежних висновків та рекомендацій стосовно функціонування й удосконалення системи внутрішнього контролю, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів, запобігання виникненню помилок, як це визначено п. 4 Порядку № 1001. При цьому в 2014 році ситуація ще більше ускладнилася: майже 4,5 місяці були вакантними обидві штатні посади внутрішніх аудиторів, а одна з них – більш як 10,5 місяців⁵.

Рекомендація 2. З метою удосконалення системи управління, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів, виникненню помилок та поліпшення внутрішнього контролю Мінприроди рекомендується розглянути можливість збільшення штатної чисельності сектору внутрішнього аудиту.

У звіті про результати діяльності сектору внутрішнього аудиту за 2014 рік зазначено, що одна з причин невиконання плану – вакантність до листопада 2014 року посади головного спеціаліста.

Однак аудитом встановлено, що протягом 2014 року працівники сектору залучались до проведення різноманітних заходів Мінприроди, ініційованих іншими структурними підрозділами Міністерства та не пов'язаних з питаннями внутрішнього аудиту, що не відповідає принципу функціональної незалежності, визначеної п. 3.4 глави 3 розділу II Стандартів внутрішнього аудиту.

Так, наприклад, працівники сектору були задіяні в ревізії фінансово-

---

⁵ Станом на 01.01.2014 обидві штатні посади сектору були вакантними. Завідувача сектору призначено на посаду з 13.05.2014, а головного спеціаліста – з 21.11.2014

господарської діяльності ДП "Держекоінвест" та у комплексній перевірці діяльності Державного агентства України з управління зоною відчуження, яка здійснювалась відповідно до наказу Мінприроди від 27.10.2014 № 337. Також керівництво Міністерства поклало на працівників сектору функцію розгляду скарг і звернень громадян.

Рекомендація 3. Мінприроди рекомендується чітко дотримуватись принципу функціональної незалежності, як передбачено п. 3.4 глави 3 розділу II Стандартів внутрішнього аудиту, та не допускати виконання працівниками підрозділу внутрішнього аудиту функцій, не пов'язаних із здійсненням внутрішнього аудиту.

Відповідно до Стандартів внутрішнього аудиту:

➤ керівником підрозділу внутрішнього аудиту **щорічно складається програма забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту**, яка підписується та затверджується керівником установи (п. 6.2 глави 6 розділу IV);

➤ **Держфінінспекцією, її територіальними органами здійснюється зовнішня оцінка якості внутрішнього аудиту установ** (п. 6.6 глави 6 розділу IV).

Аудитом встановлено, що **програма забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту на 2014 рік сектором не розроблялась через відсутність працівників у секторі внутрішнього аудиту з жовтня 2013 року по травень 2014 року, тобто понад півроку.**

Також встановлено, що протягом 2014 року та I півріччя 2015 року **Держфінінспекцією не здійснювалась оцінка якості внутрішнього аудиту Мінприроди, відповідно, не надавались рекомендації керівникові Мінприроди щодо удосконалення цього аудиту та усунення недоліків.**

Таким чином, **система внутрішнього контролю організована в Мінприроди з дотриманням вимог чинного законодавства. Проте рівень здійснення внутрішнього контролю був низьким, у той час як превентивний контроль Мінприроди взагалі не здійснювався, що посилювало ризики незабезпечення правильності ведення та повноти бухгалтерського обліку, а також достовірності фінансової і бюджетної звітності. Водночас сектор внутрішнього аудиту зі штатною чисельністю дві одиниці (у 2014 році посади були вакантними від 4,5 до 10,5 місяців) не в змозі забезпечити проведення аудитів 50 об'єктів і виконання 47 функцій. Не сприяла функціонуванню ефективної системи внутрішнього контролю та аудиту і відсутність планів проведення внутрішніх аудитів на I півріччя 2014 року, їх невиконання у II півріччі 2014 року та залучення працівників сектору до проведення ревізій і виконання окремих завдань, не передбачених планами сектору та не пов'язаних із здійсненням внутрішнього аудиту. При цьому оцінка якості внутрішнього аудиту Держфінінспекцією не здійснювалась, а отже, і рекомендації щодо його удосконалення та усунення недоліків керівнику Мінприроди не надавались.**

Рекомендація 4. З метою забезпечення функціонування ефективної та надійної системи внутрішнього контролю, а також запобігання випадкам

шахрайства та помилок, які можуть вплинути на достовірність фінансової та бюджетної звітності, Мінприроди рекомендується чітко дотримуватись вимог п. 4 Порядку № 1001, а Держфінінспекції – здійснити зовнішню оцінку якості внутрішнього аудиту Мінприроди.

5. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ РІЧНОЇ БЮДЖЕТНОЇ ЗВІТНОСТІ

5.1. Оцінка правильності ведення, повноти обліку і достовірності звітності щодо надходжень центрального апарату Мінприроди

Аналіз бюджетної звітності Мінприроди за 2014 рік засвідчив, що уточненими кошторисами на 2014 рік центральному апарату Мінприроди затверджено надходження за трьома бюджетними програмами в загальній сумі 283 845,6 тис. грн, з яких фактично надійшло 36 553,1 тис. грн (12,9 відс. затверджених), що відображено в табл. 2.

Таблиця 2

Надходження центрального апарату Мінприроди у 2014 році

тис. грн

КПКВ	Назва бюджетної програми	Фонди	Затверджено на рік	Нараховано доходів	Надійшло коштів
2401010	Загальне керівництво та управління у сфері екології та природних ресурсів	загальний	19 797,60	х	19 720,60
		спеціальний	17 335,80	15 306,20	15 308,30
2401270	Здійснення природоохоронних заходів	спеціальний	70 807,00	х	1 524,20
2401500	Здійснення заходів щодо реалізації пріоритетного розвитку сфери охорони навколишнього природного середовища	спеціальний	175 905,2	х	х
Разом			283 845,62	15 306,20	36 553,10

Аудитом встановлено, що фактично надійшло:

- за загальним фондом – 19 720,6 тис. грн (99,6 відс. затверджених на рік);

- за спеціальним фондом – 16 832,5 тис. грн (6,4 відсотка).

Із загальної суми надходжень за спеціальним фондом за КПКВК 2401010 **15 308,3 тис. грн** (88,3 відс. запланованих коштів) надійшли:

➤ **15 236,7 тис. грн** – як плата за послуги, що надаються бюджетними установами за їх основною діяльністю, зокрема:

- **15 093,6 тис. грн** (98,6 відс.) – за послуги з проведення експертизи та реєстрації пестицидів та агрохімікатів;

- **143,1 тис. грн** (0,9 відс.) – доходи за рахунок відновлення видатків попереднього періоду (відшкодування комунальних платежів);

➤ **70,5 тис. грн** (0,5 відс.) – від оренди майна;

➤ **1,1 тис. грн** (0,0 відс.) – від реалізації майна (здані дорогоцінні метали при утилізації списаної комп'ютерної техніки).

Аудитом встановлено, що за рахунок екологічного податку та грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності, асигнування Мінприроди із спеціального фонду за КПКВК 2401270 становили **1 524,2 тис. грн** (2,2 відс. запланованих). **Причини низького рівня проведення видатків на здійснення природоохоронних заходів:** об'єкти, на яких планувалось здійснення робіт, не надавали відповідних документів; Мінфін

не погоджував направлених кошторисів та планів асигнувань; Мінприроди не приймало рішень щодо сплати внесків до бюджетів міжнародних організацій; не здійснило процедур закупівель за заходами з моніторингу навколишнього природного середовища; ДКСУ не провела оплати видатків на закордонні відрядження.

Також під час аудиту виявлено, що **175 905,2 тис. грн**, запланованих центральним апаратом Мінприроди за рахунок коштів Європейського Союзу в рамках виконання Угоди про фінансування програми "Підтримка реалізації Стратегії національної екологічної політики України" за спеціальним фондом бюджетної програми за **КПКВК 2401500**, через несвоєчасну підготовку та затвердження документів, необхідних для здійснення фінансування заходів із виконання цієї бюджетної програми, **не надійшли**.

Так, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.05.2014 № 508-р "Про передачу у 2014 році деяких бюджетних призначень Міністерству екології та природних ресурсів" передано Мінприроди 222 205,76 тис. грн бюджетних призначень, що надійшли від Європейського Союзу в рамках виконання Угоди про фінансування програми "Підтримка реалізації Стратегії національної екологічної політики України", для здійснення заходів щодо реалізації пріоритетів розвитку сфери охорони навколишнього природного середовища.

***Довідково.** Із вказаної в розпорядженні Кабінету Міністрів України від 27.05.2014 № 508-р суми **центральному апарату Мінприроди передбачалось 175 905,2 тис. гривень**.*

Водночас з огляду на затвердження 30.09.2014 – Плану природоохоронних заходів щодо реалізації пріоритетного розвитку сфери охорони навколишнього природного середовища, 20.10.2014 – лімітної довідки, кошторису та плану спеціального фонду, а також 17.11.2014 – паспорта бюджетної програми **видатки на виконання Плану природоохоронних заходів** до кінця бюджетного року Мінприроди здійснити не вдалося.

Під час аудиту досліджувалися питання надходжень коштів центральному апарату Мінприроди від оренди майна і встановлено:

➤ на підставі укладених договорів оренди Мінприроди **передано в користування двом суб'єктам господарювання свої приміщення**. Згідно з умовами укладених договорів оренди, розрахункові надходження коштів у 2014 році **передбачалися в сумі 255,8 тис. гривень**. Однак протягом **2014 року** на рахунок Мінприроди фактично надійшло лише **70,5 тис. грн**, що призвело до недоотримання доходів на **185,3 тис. грн**;

➤ Мінприроди у 2014 році укладено **8 договорів** із суб'єктами господарювання про відшкодування ними витрат балансоутримувача майна за надані комунальні та інші послуги. Водночас аудитом виявлено, що станом на 01.01.2015 цими суб'єктами господарювання не відшкодовано за надані комунальні та інші послуги **408,1 тис. грн**, з яких **292,1 тис. грн обліковуються як дебіторська заборгованість та 116,0 тис. грн не обліковуються**;

➤ у 2014 році в приміщеннях Мінприроди три суб'єкти господарювання розміщувалися без укладеного з Регіональним відділенням Фонду державного

майна України по м. Києву договору оренди нерухомого майна, що належить до державної власності. Зазначене призвело до несплати цими суб'єктами господарювання орендної плати та витрат бюджету.

Отже, проведеним аудитом встановлено: Мінприроди недоотримало доходів – 185,3 тис. грн, Міністерству не відшкодовано суб'єктами господарювання 408,1 тис. грн витрат за надані комунальні та інші послуги, з яких 116,0 тис. грн – дебіторська заборгованість, не відображена у фінансовій і бюджетній звітності Мінприроди за 2014 рік, що призвело до викривлень цієї звітності станом на 01.01.2015.

Рекомендація 5. З метою запобігання викривленням бюджетної звітності рекомендується Мінприроди розглянути можливість проведення претензійно-позовної роботи щодо стягнення із суб'єктів господарювання орендної плати, а також відшкодування комунальних та інших витрат, що сприятиме зменшенню обсягів дебіторської заборгованості. При цьому Мінприроди необхідно поновити необліковану дебіторську заборгованість в обліку, фінансовій та бюджетній звітності.

5.2. Оцінка правильності ведення, повноти обліку і достовірності звітності щодо витрат центрального апарату Мінприроди

Згідно з даними бюджетної звітності, касові видатки центрального апарату Мінприроди за 2014 рік становили 30 809,0 тис. грн (84,3 відс. коштів, які надійшли). Детальну інформацію про використання центральним апаратом Мінприроди коштів загального та спеціального фондів державного бюджету в розрізі бюджетних програм наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Використання центральним апаратом Мінприроди коштів державного бюджету в 2014 році

тис. грн						
КПКВК	Назва бюджетної програми	Фонди	Затверджено на рік	Надійшло коштів	Касові видатки	Фактичні видатки
2401010	Загальне керівництво та управління у сфері екології та природних ресурсів	загальний	19 797,60	19 720,60	19 720,60	19 656,60
		спеціальний	17 335,80	15 308,30	9 564,20	6 627,20
2401270	Здійснення природоохоронних заходів	спеціальний	70 807,00	1 524,20	1 524,20	2 910,50
2401500	Здійснення заходів щодо реалізації пріоритетного розвитку сфери охорони навколишнього природного середовища	спеціальний	175905,22	-	-	-
Разом:			283 845,62	36 553,10	30 809,00	29 194,30

Касові видатки у 2014 році Мінприроди здійснювались:

- **19 720,6 тис. грн** – за рахунок коштів загального фонду;
- **11 088,4 тис. грн** – за рахунок коштів спеціального фонду, з яких:
  - ✓ **9 564,2 тис. грн** – за рахунок надходжень від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю, орендної плати та від реалізації майна;

✓ 1 524,2 тис. грн – за рахунок екологічного податку та грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності.

Інформацію про напрями, за якими центральним апаратом Мінприроди здійснювались у 2014 році касові видатки, наведено в табл. 4.

Таблиця 4

Напрями використання центральним апаратом Мінприроди коштів у 2014 році

тис. грн

№ з/п	Напрями використання коштів	Касові видатки
1	Забезпечення виконання функцій і завдань у сфері екології та природних ресурсів (КПКВК 2401010)	19 670,6
2	Здійснення експертизи та державної реєстрації препаратів (КПКВК 2401010)	7 441,2
3	Видатки на заходи з легалізації комп'ютерних програм (КПКВК 2401010)	69,3
4	Погашення кредиторської заборгованості, зареєстрованої в Казначействі станом на 01.01.2014, у тому числі:	3 584,5
5	за КПКВК 2401010	2 103,7
6	за КПКВК 2401270	1 480,8
7	Виконання природоохоронних заходів (КПКВК 2401270)	43,4*
Всього		30 809,0

* Кошти використовувались на участь у заходах з виконання міжнародних зобов'язань Україною згідно з міжнародними Конвенціями і Угодами.

Проведеним аудитом встановлено, що Мінприроди при укладанні договорів на закупівлю послуг поштового зв'язку не дотримано п.1 постанови Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 № 117 "Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти"⁶ щодо передбачення, відповідно до належним чином оформленого рішення головного розпорядника бюджетних коштів, попередньої оплати послуг пошти та зв'язку лише у разі закупівлі на строк не більше одного місяця.

Як наслідок, у 2014 році Міністерством допущено порушення термінів використання попередньої оплати послуг поштового зв'язку за КПКВК 2401010 (71,5 тис. грн), що призвело до збільшення дебіторської заборгованості станом на 01.01.2015, а отже – викривлення бюджетної та фінансової звітності. Слід зазначити, що протягом 2014 року спостерігались випадки недотримання строків попередньої оплати від двох до 12 місяців.

Рекомендація 6. При здійсненні попередньої оплати Мінприроди рекомендується чітко дотримуватись її строків, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 № 117.

Також аудитом встановлено, що у "Звіті про надходження і використання коштів, отриманих як плата за послуги" (форма № 4-1д) станом на 01.01.2015 Мінприроди занижено фактичні видатки за КЕКВ 3110, КЕКВ 3100 і КЕКВ 3000 на 24,9 тис. грн, як наслідок, у рядку 360 форми № 1

⁶ До 25.04.2014 в Україні діяла постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2006 № 1404, яка втратила чинність на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 № 117.

"Баланс" завищено результат виконання кошторису за спеціальним фондом на 24,9 тис. грн, що є викривленням фінансової звітності.

Крім цього, аудитом виявлено випадок відшкодування **нарахованих з порушенням** п. 16.1 розділу 3 *Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон* (затверджена наказом Мінфіну від 13.03.98 № 59) працівникам добових витрат за відсутності відміток про перетинання державного кордону України в паспортному документі на суму **6,6 тис. грн**, що призвело до **завищення фактичних видатків** Міністерства та відповідного викривлення бюджетної та фінансової звітності *"Звіт про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду"* (форми 4-3д) за КПКВК 2401270 станом на 01.01.2015. Із вказаної суми у 2014 році було фактично сплачено **1,8 тис. гривень**.

Слід також зазначити, що **Мінприроди не дотримано п. 1 Заходів щодо економного та раціонального використання державних коштів, передбачених для утримання органів державної влади та інших державних органів, утворених органами державної влади підприємств, установ та організацій, які використовують кошти державного бюджету**, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.2014 № 65 *"Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету"*, і **придбано** за КПКВК 2401010 за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету побутову техніку (багатофункціональні пристрої) загальною вартістю **99,9 тис. гривень**.

Отже, проведенням аудитом правильності ведення, повноти обліку і достовірності бюджетної звітності виявлено факти занижження Мінприроди у бюджетній, а також фінансовій звітності фактичних видатків на суму **24,9 тис. грн** та їх завищення на **6,6 тис. гривень**. Крім цього, виявлені випадки недотримання Мінприроди вимог нормативно-правових актів при використанні бюджетних коштів на загальну суму **173,2 тис. грн**, що свідчить про необхідність посилення внутрішнього контролю, зокрема, за дотриманням строків попередньої оплати за товари, роботи і послуги.

***Рекомендація 7.** З метою забезпечення достовірного обліку та запобігання викривленням фінансової та бюджетної звітності рекомендується Мінприроди чітко дотримуватись вимог нормативно-правових актів, зокрема наказу Мінфіну від 13.03.98 № 59.*

6. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Відповідно до форми № 1 "Баланс" центрального апарату Мінприроди, валюта балансу станом на 01.01.2014 становила 60 882,7 тис. грн, на 01.01.2015 – 87 600,8 тис. гривень.

Під час аудиту фінансової звітності контрольною групою здійснено моделювання пробного балансу станом на 01.01.2015 з урахуванням встановлених відхилень. Пробний баланс наведено в додатку 2.

Згідно з пробним балансом, валюта балансу станом на 01.01.2014 становила 60 838,1 тис. грн, на 01.01.2015 – 85 475,3 тис. гривень.

Виявлені аудитом відхилення становили:

- станом на 01.01.2014 – 44,6 тис. грн;
- станом на 01.01.2015 – 2 125,5 тис. гривень.

Основні причини відхилень – завищення/заниження в обліку вартості необоротних активів, запасів і зобов'язань, що детально описуються далі.

6.1. Оцінка правильності ведення, повноти обліку необоротних активів і достовірності звітності

Відповідно до форми №1 "Баланс", станом на 01.01.2014 первісна вартість необоротних активів центрального апарату Мінприроди становила 32 305,8 тис. грн, у т.ч. основних засобів – 16 209,2 тис. грн, інших необоротних матеріальних активів – 858,4 тис. грн, нематеріальних активів – 15 238,2 тис. гривень.

Протягом 2014 року вартість необоротних активів Мінприроди збільшилась загалом на 43 128,1 тис. грн за рахунок одержання необоротних активів на суму 43 027,4 тис. грн від Міністерства охорони навколишнього природного середовища, а також їх придбання за рахунок коштів спеціального фонду на суму 100,7 тис. гривень.

При цьому впродовж 2014 року Мінприроди списано 7,3 тис. грн необоротних активів як непридатних.

Станом на 01.01.2015 вартість необоротних активів становила 75 426,6 тис. грн, у т.ч. основних засобів – 16 334,7 тис. грн, інших необоротних матеріальних активів – 855,7 тис. грн, нематеріальних активів – 58 236,2 тис. гривень.

Аудитом підтверджено безоплатну передачу в 2014 році Міністерством охорони навколишнього природного середовища необоротних активів первісною вартістю 43 027,4 тис. гривень. Водночас аудит засвідчив, що через недоліки в організаційному забезпеченні реорганізації⁷ станом на 01.01.2015 ще не передано Мінприроди необоротні активи первісною вартістю 26 553,4 тис. грн (у т.ч. земельна ділянка первісною вартістю 4 210,5 тис. грн), які продовжують обліковуватися на балансі Міністерства охорони навколишнього природного середовища.

Рекомендація 8. Кабінету Міністрів України рекомендується зобов'язати комісію з реорганізації Міністерства охорони навколишнього природного середовища України прискорити та завершити процес передачі необоротних активів Міністерству екології та природних ресурсів України, яке є правонаступником Міністерства охорони навколишнього природного середовища, оскільки їх несвоєчасна передача призводить до неефективного виконання Мінприроди визначених йому функцій, що пов'язано з неможливістю використання цих активів в роботі та їх знеціненню.

---

⁷ Указом Президента України від 09.12.2010 № 1085 "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади" Міністерство охорони навколишнього природного середовища України реорганізовано в Міністерство екології та природних ресурсів України.

Аудитом також встановлені окремі випадки неналежного ведення Мінприроди обліку необоротних активів, які призвели до їх завищення/зниження у фінансовій звітності, зокрема:

➤ у складі нематеріальних активів на субрахунку 122 "Інші нематеріальні активи" обліковуються витрати на проведення досліджень первісною вартістю 5 274,7 тис. грн та витрати на проведення заходів первісною вартістю 588,1 тис. грн (зокрема, заходи інформаційного супроводу підготовки конференцій "Київ – 2003", організації та проведення всеукраїнських конкурсів "До чистих джерел", проведення семінарів з планування та реалізації екологічної політики на регіональному рівні, здійснення інформаційно-просвітницьких заходів "Дні довкілля" та "Посади своє дерево" тощо), які, відповідно до п. 4.6 Положення з бухгалтерського обліку необоротних активів бюджетних установ⁸, затвердженого наказом Мінфіну від 26.06.2013 № 611 (далі – Положення № 611), не є нематеріальними активами і підлягали відображенню у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені;

➤ у складі нематеріальних активів на субрахунку 121 "Авторські та суміжні з ними права" обліковані програмні продукти загальною вартістю 442,7 тис. грн, на які Мінприроди надано право користування без передачі авторських і майнових прав, що не відповідає вимогам Положення № 611 (п. 4.5);

➤ у складі інших необоротних матеріальних активів обліковані матеріальні цінності загальною вартістю 89,1 тис. грн, які не відповідали критеріям визнання інших необоротних матеріальних активів, визначеним Положенням № 611, а саме:

- на субрахунку 112 "Бібліотечні фонди" обліковуються книги первісною вартістю 88,0 тис. грн, які придбані в минулих роках за рахунок поточних видатків установи як сувенірна продукція та використовуються з метою вручення їх під час проведення офіційних та інформаційних заходів;

- на субрахунку 113 "Малоцінні необоротні матеріальні активи" обліковується програмне забезпечення з правом користування загальною вартістю 1,1 тис. грн;

➤ на рахунку позабалансового обліку 02 "Активи на відповідальному зберіганні" обліковується програмне забезпечення вартістю 36,8 тис. грн, придбане Мінприроди з правом використання, але без права власності, що не відповідає вимогам Положення № 611;

➤ волого- та брудопоглинаюче покриття вартістю 24,9 тис. грн, придбане за рахунок капітальних видатків, було оприбутковане як запаси, а не як основні засоби, що не відповідає вимогам Положення № 611 і призвело до зниження первісної вартості основних засобів на зазначену суму, ненарахування зносу в сумі 0,2 тис. грн та відповідного викривлення фінансової звітності станом на 01.01.2015.

---

⁸ Положення з бухгалтерського обліку необоротних активів бюджетних установ втратило чинність з 01.01.2015 згідно з наказом Мінфіну від 25.11.2014 № 1163.

Отже, недотримання Мінприроди у 2014 році вимог нормативно-правових актів у сфері бухгалтерського обліку, зокрема Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" (п. 5 ст. 9) і Положення № 611, призвело до недостовірного відображення необоротних активів у бухгалтерському обліку. Як наслідок, їх завищено у фінансовій звітності на загальну суму 6 431,4 тис. грн і занижено на 4,9 тис. гривень.

Рекомендація 9. З метою забезпечення належного обліку необоротних активів та уникнення викривлень інформації щодо них у фінансовій звітності рекомендується Мінприроди ідентифікувати необоротні активи за критеріями, визначеними Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 "Основні засоби" та 122 "Нематеріальні активи".

Крім того, аудитом встановлено: перед складанням річної звітності за 2014 рік інвентаризація нематеріальних активів Мінприроди не проводилась⁹, що є недотриманням вимог п. 1.9 Інструкції з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ, затвердженої наказом Головного управління Державного казначейства України від 30.10.98 № 90 (далі - Інструкція № 90).

У ході аудиту також встановлено, що в Мінприроди в 2014 році не проводилась інвентаризація основних засобів, бібліотечних фондів, малоцінних необоротних матеріальних активів. При цьому в Міністерстві відсутній наказ щодо встановлення кількості інвентаризацій у 2014 році, дат їх проведення, переліку майна та зобов'язань, що підлягають інвентаризації під час кожної з них (крім випадків, коли проведення інвентаризації є обов'язковим), що є порушенням вимоги п. 1.8 Інструкції № 90.

Рекомендація 10. З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності рекомендується Мінприроди визначити порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань та оформлення її результатів у внутрішньому положенні, розробленому відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 879.

Слід зазначити, що на підставі звернення контрольної групи Рахункової палати щодо забезпечення проведення вибіркової інвентаризації активів Мінприроди наказом від 23.07.2015 № 270 "Про проведення вибіркової інвентаризації" утворено інвентаризаційну комісію та затверджено її склад.

Вибіркова інвентаризація проведена щодо 184 об'єктів необоротних активів первісною вартістю 14 029,7 тис. грн, під час якої виявлено 28 об'єктів необоротних активів (15,2 відс.), які не придатні до експлуатації і не підлягають відновленню, первісною вартістю 75,9 тис. гривень. В

---

⁹ Наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 879, який набрав чинності з 01.01.2015, затверджено Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань та визнано таким, що втратив чинність, зокрема, наказ Головного управління Держказначейства від 30.10.98 № 90.

інвентаризаційному описі зазначено, що причина, яка призвела до непридатності, – **фізична зношеність основних засобів**.

Аудитом встановлено, що станом на 01.01.2015 сума зносу становила 29 854,3 тис. грн, у т.ч. за субрахунком 131 "Знос основних засобів" – 7 404,7 тис. грн, субрахунком 132 "Знос інших необоротних матеріальних активів" – 415,3 тис. грн, субрахунком 133 "Накопичена амортизація нематеріальних активів" – 22 034,3 тис. гривень. За даними відомостей нарахування зносу, станом на 01.01.2015 **зношеність основних засобів Мінприроди – 47,7 відсотка**.

Вибірковою перевіркою правильності нарахування зносу основних засобів встановлено, що:

- **знос за субрахунком 103 "Будинки та споруди" Мінприроди в 2014 році взагалі не нараховувався, що є недотриманням п. 8.1 Положення № 611, при цьому не на всі об'єкти нараховано в минулі роки 100-відсотковий знос. У результаті сума ненарахованого зносу (субрахунок 103) у 2014 році становила 205,4 тис. грн,¹⁰ що призвело до викривлення фінансової звітності;**

- не нараховано знос у розмірі 50,0 відс. первісної вартості на придбані та передані у використання в листопаді 2014 року малоцінні необоротні матеріальні активи (штампи) вартістю 0,8 тис. грн, що є недотриманням п. 8.7 Положення № 611. У результаті сума ненарахованого (заниженого) зносу – **0,4 тис. гривень¹¹**.

Отже, в результаті недотримання Мінприроди норм чинного законодавства дані щодо зносу основних засобів недостовірно відображені в аналітичному та синтетичному обліку, узагальнюючому реєстрі книги "Журнал-Головна", а також у фінансовій звітності станом на 01.01.2015 (форма 1 "Баланс"), де вони занижені на загальну суму 205,8 тис. гривень.

Рекомендація 11. З метою забезпечення належного обліку та запобігання викривленням фінансової звітності рекомендується Мінприроди ідентифікувати основні засоби за критеріями, визначеними Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 "Основні засоби".

Аудитом також встановлені окремі випадки недотримання Мінприроди положень нормативно-правових актів, які не мали безпосереднього впливу на фінансову та бюджетну звітність за 2014 рік, однак свідчать про низький рівень внутрішнього контролю та збільшують ризики можливих зловживань, зокрема:

➤ з посадовими особами укладались договори про повну індивідуальну матеріальну відповідальність за відсутності відповідних наказів про призначення цих осіб матеріально відповідальними особами, що є недотриманням вимоги п. 1.9 Положення № 611;

¹⁰ Під час аудиту порушення усунуто, знос на необоротні матеріальні активи донараховано.

¹¹ Під час аудиту порушення усунуто, знос на необоротні матеріальні активи донараховано.

➤ матеріально відповідальними особами Мінприроди **не здійснювався за місцем відповідального зберігання облік необоротних активів за типовою формою № ОЗ-11 (бюджет)**, що є не дотриманням вимог Інструкції зі складання типових форм з обліку та списання основних засобів, що належать установам і організаціям, які утримуються за рахунок державного або місцевих бюджетів¹² (далі - *Інструкція № 125/70*);

➤ у Мінприроди **відсутні акти введення в господарський оборот об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів** (типова форма *НА-1 "Акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів"*), що не відповідає вимогам наказу Міністерства фінансів України від 22.11.2004 № 732 "Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів";

➤ Мінприроди в 2014 році **не вело картку аналітичного обліку капітальних видатків**, що не відповідає вимогам Порядку складання карток і книг аналітичного обліку бюджетних установ, затвердженого наказом Державного казначейства України від 06.10.2000 № 100¹³.

Рекомендація 12. Кабінету Міністрів України рекомендується доручити Мінфіну привести положення Порядку складання карток і книг аналітичного обліку бюджетних установ, затвердженого наказом Державного казначейства України від 06.10.2000 № 100, у відповідність з положеннями Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженої наказом Мінфіну від 27.03.2012 № 333, у частині узгодження кодів економічної класифікації видатків бюджету.

➤ Мінприроди **застосовувалась нетипова кореспонденція рахунків**, яка не відповідає вимогам *плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ*, затвердженому Наказом № 611, зокрема, при оприбуткуванні та вибутті інших необоротних матеріальних активів і при безоплатній передачі нематеріальних активів;

➤ **меморіальні ордери № 9, 16, 17 не підписані особою**, яка їх перевірила, а також головним бухгалтером, що є не дотриманням вимог *Інструкції про форми меморіальних ордерів бюджетних установ та порядок їх складання*, затвердженої наказом Державного казначейства України від 27.07.2000 № 68 (далі – *Наказ № 68*);

➤ при списанні з балансу бібліотечних фондів на загальну суму 7,3 тис. грн за *субрахунком 112 "Бібліотечні фонди"* Мінприроди **не складався протокол засідання комісії із списання майна**, відповідно, **інвентаризація майна, що пропонується до списання, не проводилась**, не складався акт інвентаризації майна за її результатами та акти технічного стану майна, що пропонується до списання, що є недотриманням вимог п. 13 і 14 *Порядку*

---

¹² Наказ Головного управління Державного казначейства України та Державного комітету статистики України від 02.12.97 № 125/70.

¹³ Під час перевірки були внесені необхідні налаштування до програмного забезпечення "Парус".

списання об'єктів державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.11.2007 № 1314. Отже, не затверджувались документи і керівником установи. Також акт на списання бібліотечних фондів від 29.08.2014 № 2 був складений не за встановленою типовою формою ОЗ-5, що є недотриманням вимог Інструкції № 125/70 і призвело до невідображення в ньому даних щодо кореспонденції субрахунків, здійснення перевірки стану літератури, яка підлягає списанню, тощо.

Таким чином, аудитом встановлено, що ведення бухгалтерського обліку необоротних активів протягом 2014 року здійснювалося Мінприроди з недотриманням вимог чинного законодавства та нормативно-правових актів, що призвело до завищення відповідних активів на загальну суму 6 431,4 тис. грн і заниження їх на 24,9 тис. грн, недонарахування зносу на 206,0 тис. грн і викривлення фінансової звітності. Причини виникнення таких відхилень вказують на необхідність ідентифікації Мінприроди основних засобів та нематеріальних активів згідно з Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі: 121 "Основні засоби" та 122 "Нематеріальні активи". При цьому актуальним залишається питання передачі Мінприроди необоротних активів первісною вартістю 26 553,4 тис. грн, які ще з кінця 2012 року, тобто більш як два роки, перебувають на балансі Міністерства охорони навколишнього природного середовища.

Рекомендація 13. З метою забезпечення достовірності ведення бухгалтерського обліку та недопущення випадків викривлення фінансової звітності рекомендується Мінприроди при здійсненні операцій і веденні обліку необоротних активів чітко дотримуватись вимог наказів Міністерства фінансів України від 26.06.2013 № 611 і від 22.11.2004 № 732, наказу Головного управління Державного казначейства України та Державного комітету статистики України від 02.12.97 № 125/70, а також Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 "Основні засоби" та 122 "Нематеріальні активи".

6.2. Оцінка правильності ведення, повноти обліку запасів і достовірності звітності

Станом на 01.01.2014 у центральному апараті Мінприроди обліковувались запаси на загальну суму 372,9 тис. грн, станом на 01.01.2015 – 258,8 тис. гривень.

Аудитом підтверджено відповідність даних оборотно-сальдових відомостей за субрахунками 234 "Господарські матеріали та приладдя" та 239 "Інші матеріали" даним книги "Журнал-Головна". Крім того, дані оборотних відомостей за вказаними субрахунками відповідають даним Звіту про рух матеріалів і продуктів харчування (форма № 6) станом на 01.01.2015.

При цьому аудитом виявлені окремі випадки недотримання Мінприроди нормативно-правових актів. Так, зокрема, в порушення вимог Наказу № 68 не на всіх меморіальних ордерах № 13 "Накопичувальна відомість витрачання матеріалів" наявний підпис особи, що їх перевірила, а також головного

бухгалтера. Крім того, **Мінприроди не проводило у 2014 році інвентаризацію запасів, що є недотримання вимог п. 1.5.8 Інструкції № 90.**

Слід зазначити, що під час аудиту в Мінприроди в присутності представників контрольної групи Рахункової палати у період з **28.07.2015 по 29.07.2015** здійснено вибірккову інвентаризацію активів Міністерства, якою встановлено, що ряд канцелярських товарів, що обліковувалися в бухгалтерському обліку станом на **01.07.2015** як наявні, фактично видані протягом червня 2015 року. За поясненням посадових осіб Мінприроди, списання запасів, виданих згідно з реєстрами видачі, відбувається нерегулярно у зв'язку з тим, що неможливо організувати засідання комісії для списання через відсутність її складу. Це створює ризики несвоєчасного відображення руху запасів у бухгалтерському обліку.

Рекомендація 14. З метою забезпечення належного обліку запасів та запобігання викривленням фінансової і бюджетної звітності рекомендується Мінприроди проводити інвентаризацію запасів згідно з п. 4 розділу III Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 879, і затвердити склад комісії для списання активів Мінприроди.

Аудитом також встановлено, що **57 калькуляторів CITIZEN** на загальну суму 8,3 тис. грн з терміном їх використання понад рік видані структурним підрозділам Мінприроди на підставі реєстрів видачі канцелярських товарів і списані згідно з актом списання від 29.08.2014 № 1, що призвело до **зниження вартості запасів, відображених у формі № 1 "Баланс" станом на 01.01.2015, на загальну суму 8,3 тис. гривень.**

Аудит засвідчив, що матеріально відповідальні особи центрального апарату Мінприроди не ведуть книгу складського обліку, а на окремих реєстрах відсутня дата видачі товарно-матеріальних цінностей, що не відповідає вимогам наказу Держказначейства від 18.12.2000 № 130¹⁴.

Отже, в окремих випадках облік запасів здійснювався Мінприроди у 2014 році з недотриманням вимог чинного законодавства, що свідчить про необхідність посилення внутрішнього контролю з метою зниження ризиків, які виникають при надходженні, обліку та вибутті товарно-матеріальних цінностей.

Рекомендація 15. З метою забезпечення належного обліку запасів та запобігання викривленням фінансової і бюджетної звітності рекомендується Мінприроди обліковувати їх відповідно до вимог Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 "Запаси", затвердженого наказом Мінфіну від 12.10.2010 № 1202.

---

¹⁴ Наказом Державного казначейства України від 18.12.2000 № 130 затверджена Інструкція про складання типових форм обліку та списання запасів бюджетних установ, відповідно до якої ведення аналітичного обліку запасів здійснюється із застосуванням накладних (вимог) для оформлення на склад (форма 3-3) та оборотної відомості (форма 3-11).

6.3. Оцінка правильності ведення, повноти обліку зобов'язань та достовірності звітності

6.3.1. Дебіторська заборгованість

Відповідно до форми № 1 "Баланс", станом на 01.01.2014 дебіторська заборгованість центрального апарату Мінприроди становила 456,8 тис. грн, у т.ч. числі дебіторська заборгованість за КПКВК 2401010 – 235,1 тис. грн; за КПКВК 2401270 – 207,5 тис. грн; за розрахунками з виплати допомоги з тимчасової непрацездатності, вагітності та пологів – 14,2 тис. гривень. Протягом 2014 року Міністерством погашено 188,8 тис. грн дебіторської заборгованості. Однак упродовж 2014 року виникла нова дебіторська заборгованість – 350,5 тис. гривень.

Згідно з формою № 1 "Баланс", станом на 01.01.2015 дебіторська заборгованість становила 618,5 тис. грн, у т.ч. дебіторська заборгованість за КПКВК 2401010 – 374,0 тис. грн; за КПКВК 2401270 – 207,5 тис. грн; за розрахунками з виплати допомоги з тимчасової непрацездатності, вагітності та пологів – 37,0 тис. гривень.

Аудитом встановлено, що в структурі дебіторської заборгованості, зареєстрованої станом на 01.01.2015, 48,7 відс. її загального обсягу (301,1 тис. грн) становить заборгованість за комунальні послуги та експлуатаційні витрати суб'єктів господарювання, які здійснюють свою діяльність в будівлях, балансоутримувачем яких є Мінприроди.

Водночас аудит засвідчив, що ця сума дебіторської заборгованості завищена на 9,0 тис. грн через помилку, допущену Мінприроди при розрахунках.

При цьому аудиторами виявлено, що станом на 01.01.2015 Мінприроди **не відображено** в аналітичному і синтетичному обліку, узагальнюючому реєстрі книги "Журнал-Головна", а також у фінансовій (форма № 1 "Баланс") і бюджетній звітностях (форма № 7д "Звіт про заборгованість за бюджетними коштами") дебіторську заборгованість з відшкодування за комунальні послуги та експлуатаційні витрати в загальній сумі 116,0 тис. грн, що є недотриманням частини п'ятої ст. 9 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та Наказу № 68 і призвело до заниження заборгованості на вказану суму. Отже, недотримання Мінприроди вимог нормативно-правових актів, а також допущені помилки спричинили заниження у 2014 році дебіторської заборгованості центрального апарату Міністерства на загальну суму 116,0 тис. грн, її завищення на 9,0 тис. грн і, відповідно – викривлення фінансової та бюджетної звітності станом на 01.01.2015. При цьому відсутність належного внутрішнього контролю за обліком дебіторської заборгованості призвела до її зростання протягом 2014 року на 161,7 тис. грн (у 1,3 раза).

Рекомендація 16. З метою запобігання фактам неналежного обліку дебіторської заборгованості та викривленням фінансової і бюджетної звітності рекомендується Мінприроди чітко дотримуватись вимог чинного законодавства, зокрема Закону України "Про бухгалтерський облік та

фінансову звітність в Україні" та Інструкції про форми меморіальних ордерів бюджетних установ та порядок їх складання, затвердженої наказом Державного казначейства України від 27.07.2000 № 68.

6.3.2. Кредиторська заборгованість

Відповідно до форми № 1 "Баланс", станом на 01.01.2014 **кредиторська заборгованість** центрального апарату Мінприроди становила 7 047,6 тис. грн, у т.ч. кредиторська заборгованість за КПКВК 2401010 – 2 662,1 тис. грн; за КПКВК 2401270 – 4 272,8 тис. грн; за розрахунками з виплати допомоги з тимчасової непрацездатності, вагітності та пологів – 14,2 тис. грн; за розрахунками з депонентами – 98,5 тис. гривень. Станом на 01.01.2015 кредиторська заборгованість становила 5 472,8 тис. грн, у т.ч. кредиторська заборгованість за КПКВК 2401010 – 883,7 тис. грн; за КПКВК 2401270 – 4 465,7 тис. грн; за розрахунками з виплати допомоги з тимчасової непрацездатності, вагітності та пологів – 37,0 тис. грн; за розрахунками з депонентами – 86,4 тис. гривень. Слід зазначити, що проведеним аудитом підтверджено, що дані синтетичного обліку відповідають даним узагальнюючого реєстру книги "Журнал-Головна".

Водночас аудиторами виявлено факт **завищення Мінприроди кредиторської заборгованості за розрахунками з підзвітними особами на 4,8 тис. грн:** були нараховані добові витрати за відсутності відміток про перетинання державного кордону України в паспортному документі, передбачених п. 16.1 розділу 3 Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Мінфіну від 13.03.98 № 59. Зазначене призвело до **викривлення фінансової звітності** (форма № 1 "Баланс") і **бюджетної звітності** (форма № 7д "Звіт про заборгованість за бюджетними коштами") **станом на 01.01.2015.**

Крім того, встановлено, що Мінприроди **обліковувало у 2014 році кредиторську заборгованість у сумі 2 793,7 тис. грн (36,1 тис. грн – послуги банку та 2 757,6 тис. грн – сплата внесків до бюджетів міжнародних організацій природоохоронного спрямування) в меморіальному ордері № 4 "Накопичувальна відомість за розрахунками з іншими дебіторами" замість необхідного меморіального ордеру № 6 "Накопичувальна відомість за розрахунками з іншими кредиторами"**, що фактично не вплинуло на показники фінансової та бюджетної звітності, однак є **порушенням вимог нормативно-правових актів, зокрема Наказу № 611 і Наказу № 68.** При цьому меморіальні ордери №№ 4 і 6 не підписувались особою, яка їх перевірила, та головним бухгалтером, що також є порушенням вимоги Наказу № 68.

Слід зазначити, що Мінприроди **не розробляло та не затверджувало плану заходів з погашення кредиторської заборгованості за рахунок коштів загального і спеціального фондів державного бюджету, а також зменшення обсягу дебіторської заборгованості, що є недотриманням вимог п. 18 постанови Кабінету Міністрів України від 01.03.2014 № 65 "Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету".**

Крім того, у Мінприроди не проводилась у 2014 році інвентаризація розрахунків із дебіторами та кредиторами, яка передбачена ст. 10 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", а також п. 1.5 Інструкції № 90.

Отже, облік у Мінприроди у 2014 році кредиторської заборгованості здійснювався в окремих випадках із порушенням норм чинного законодавства, що хоча здебільшого і не призвело до викривлень фінансової та бюджетної звітності, однак унеможливило одержання достовірної інформації про дебіторів і кредиторів Міністерства. При цьому Мінприроди завищено в обліку, а також у фінансовій і бюджетній звітності кредиторську заборгованість на суму 4,8 тис. грн, а інвентаризація розрахунків із дебіторами та кредиторами взагалі не проводилась.

Рекомендація 17. З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку, фінансової та бюджетної звітності рекомендується Мінприроди проводити інвентаризацію розрахунків із дебіторами і кредиторами згідно з п. 10 Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 879.

6.4. Оцінка правильності ведення, повноти обліку грошових коштів і достовірності звітності, у тому числі за розрахунками з підзвітними особами та з оплати праці

Відповідно до "Звіту про рух грошових коштів" (форма № 3), залишок коштів Мінприроди станом на 01.01.2014 – 35 345,0 тис. грн, у т. ч. власні надходження бюджетних установ – 35 246,5 тис. грн, і депоновані кошти – 98,5 тис. гривень. Надходження коштів за 2014 рік становило 37 060,7 тис. грн, у т. ч. за рахунок загального фонду – 19 720,6 тис. грн, спеціального – 16 832,5 тис. грн та інші надходження – 507,6 тис. гривень.

Касові видатки центрального апарату Мінприроди за 2014 рік становили 31 328,7 тис. грн, у т. ч. за загальним фондом 19 720,6 тис. грн, спеціальним – 11 088,4 тис. грн, за іншими надходженнями¹⁵ – 519,7 тис. гривень.

Станом на 01.01.2015 залишок грошових коштів становив 41 077,1 тис. грн, у т. ч. власні надходження бюджетних установ – 40 990,7 тис. грн, депоновані кошти – 86,4 тис. гривень.

Аудитом встановлена відповідність даних синтетичного обліку, бюджетної та фінансової звітності щодо надходження та використання грошових коштів випискам Державної казначейської служби України.

При цьому виявлено окремі випадки недотримання Мінприроди положень нормативно-правових актів, зокрема:

➤ не здійснювалося ведення журналу реєстрації відряджень, що унеможлиблює одержання інформації про вибуття та прибуття з відряджень працівників Міністерства у разі неподання ними звітів про відшкодування витрат за результатами відряджень і не відповідає п. 4

¹⁵ Касові видатки за розрахунками за коштами Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та за розрахунками з депонентами.

розділу 1 Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон¹⁶, затвердженої наказом Мінфіну від 13.03.98 № 59 (далі - Інструкція № 59);

➤ **недонараховано у 2014 році податок з доходів фізичних осіб на суму 0,1 тис. грн, передбачений вимогами Податкового кодексу України;**

➤ **структура та штатний розпис Мінприроди в 2014 році, затверджені в межах граничної чисельності штатних одиниць державних службовців, визначених Мінприроди постановами Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 № 937 "Про затвердження граничної чисельності працівників апарату центральних органів виконавчої влади" та від 05.04.2014 № 85 "Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів", містили посади **Міністра, першого заступника та заступника Міністра**, які, відповідно до п. 3 ст. 6 Закону України "Про Кабінет Міністрів України" та п. 5 ст. 9 Закону України "Про центральні органи виконавчої влади", є **політичними посадами і на них не поширюється законодавство про державну службу.****

*Рекомендація 18. При формуванні структури і штатного розпису рекомендується Мінприроди враховувати, що посади **Міністра, першого заступника та заступника Міністра** є політичними посадами, на яких не поширюється законодавство про державну службу.*

➤ **Не обліковано на позабалансовому рахунку путівки до санаторіїв, у той час як журнал обліку путівок зберігається в голови комісії із соціального страхування Мінприроди, а не у фінансовому підрозділі Міністерства, як цього вимагає Наказ № 611 та постанова правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності (ФСС з ТВП) від 25.02.2009 № 12¹⁷;**

➤ **за відсутності посадової особи, на яку покладено обов'язки ведення касових операцій (перебувала у відпустці), накази Мінприроди щодо тимчасового покладання обов'язків касира на іншу посадову особу не видавались, що не відповідає вимогам постанови правління НБУ від 15.12.2004 № 637 "Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні".**

Крім того, аудитом встановлено, що в окремих випадках Мінприроди:

- **застосовувалась нетипова кореспонденція рахунків при здійсненні обліку коштів за путівки до санаторіїв, вкладишів до трудових книжок, виплат працівникам допомоги з тимчасової непрацездатності, допомоги і компенсацій**

¹⁶ Наказом Мінфіну від 04.08.2015 № 694 виключено п. 4 розділу 1 Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Мінфіну від 13.03.98 № 59.

¹⁷ Постанова правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності (ФСС з ТВП) від 25.02.2009 № 12 "Про затвердження Порядку отримання застрахованими особами і членами їх сімей санаторно-курортного лікування, що сплачується за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності".

громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, єдиного соціального внеску, а також надходжень від надання послуг, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю, що свідчить про недотримання Міністерством Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ, затвердженого Наказом № 611;

- меморіальні ордери № 1, 2, 3, 5 і 8 не підписувались особою, яка їх перевіряла, а також головним бухгалтером, що не відповідає вимогам Наказу № 68.

Отже, в окремих випадках облік грошових коштів здійснювався Мінприроди у 2014 році з недотриманням вимог чинного законодавства, що свідчить про необхідність посилення внутрішнього контролю з метою забезпечення достовірного відображення даних у бухгалтерському обліку та запобігання викривленням фінансової та бюджетної звітності.

Рекомендація 19. З метою забезпечення належного ведення бухгалтерського обліку та запобігання викривленням фінансової і бюджетної звітності рекомендується Мінприроди посилити внутрішній контроль за дотриманням трудового розпорядку, а також забезпечити чітке дотримання вимог Податкового кодексу України, постанови правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності (ФСС з ТВП) від 25.02.2009 № 12, постанови правління НБУ від 15.12.2004 № 637, наказу Мінфіну від 13.03.98 № 59, Наказу № 611, Наказу № 68.

7. ДОТРИМАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

З метою належної організації та проведення процедур закупівель товарів за державні кошти в Мінприроди створено комітет з конкурсних торгів у складі 11 осіб і затверджено положення про нього. Штатним розписом центрального апарату Мінприроди на 2014 рік передбачено сектор закупівель у складі двох осіб. Відповідно до Річного плану закупівель Мінприроди на 2014 рік (із змінами), затвердженого рішенням комітету з конкурсних торгів від 09.09.2014 № 20, протягом 2014 року оголошено 9 конкурсних торгів, з яких відбулися – 8, у т. ч. п'ять – із застосуванням переговорної процедури закупівлі, і три – за процедурою відкритих торгів.

Згідно з обґрунтуваннями, наданими при виборі переговорної процедури під час проведення конкурсних торгів, ця процедура застосовувалась у зв'язку з відсутністю конкуренції на відповідному ринку, зокрема, з технічних причин, а також через монопольне (домінуюче) становище ПАТ "Київенерго" на ринку передачі та розподілу електричної енергії місцевим (локальним) електромережам у м. Києві/на ринку централізованого постачання теплової енергії у м. Києві та включення до Переліку суб'єктів природних монополій м. Києва. При проведенні відкритих торгів переможцем у всіх випадках обирався учасник з найбільш економічно вигідною пропозицією. **Порушень законодавства при здійсненні центральним апаратом Мінприроди державних закупівель аудитом не виявлено.**

ВИСНОВКИ

1. Аудитом річної фінансової і бюджетної звітності центрального апарату Міністерства екології та природних ресурсів України встановлено факти порушень і недоліків, допущених Міністерством при здійсненні операцій з бюджетними коштами.

Проте зазначені порушення та недоліки мають обмежений вплив на фінансову і бюджетну звітність об'єкта аудиту (станом на 01.01.2015) і не вплинули на достовірність інформації про його загальний фінансовий стан, що дозволяє дати умовно-позитивний висновок щодо правильності ведення, повноти обліку і достовірності звітності Мінприроди. Фактів нецільового використання бюджетних коштів і порушень законодавства при здійсненні Мінприроди державних закупівель аудитом не встановлено.

2. Система внутрішнього контролю та аудиту Мінприроди організована з дотриманням вимог чинного законодавства, однак її функціонування у 2014 році не було ефективним.

Плани проведення внутрішніх аудитів у 2014 році не виконані. Рівень здійснення внутрішнього контролю був низьким, у той час як превентивний контроль взагалі не проводився. При цьому в 2014 році Мінприроди не мало визначеної та затвердженої відповідним наказом облікової політики та не уклало колективного договору.

Як наслідок, є ризики незабезпечення в Мінприроди правильності ведення та повноти бухгалтерського обліку, а також достовірності фінансової і бюджетної звітності.

3. Мінприроди не проводило обов'язкової інвентаризації активів та зобов'язань перед складанням річної фінансової звітності за 2014 рік, що є недотриманням вимог Інструкції з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ, затвердженої наказом Головного управління Держказначейства від 30.10.98 № 90 (далі – Інструкція № 90).

Також не видавався наказ щодо встановлення кількості необов'язкових інвентаризацій у 2014 році, дат їх проведення, переліку майна і зобов'язань, що підлягають інвентаризації під час кожної з них, що є порушенням вимоги п. 1.8 Інструкції № 90.

4. Аудитом виявлені окремі випадки недотримання Мінприроди норм чинного законодавства під час ведення бухгалтерського обліку, які призвели до недостовірного відображення інформації в обліку і фінансовій звітності.

Зокрема, Мінприроди завищено вартість нематеріальних активів на загальну суму 6 305,5 тис. грн через відображення на субрахунках 121 "Авторські та суміжні з ними права" і 122 "Інші нематеріальні активи" програмних продуктів, на які Міністерству надано право користування без передачі авторських і майнових прав, а також витрат на проведення досліджень і різноманітних заходів, які відповідно до чинного законодавства не повинні обліковуватись у складі нематеріальних активів.

Крім цього, в порушення Положення з бухгалтерського обліку необоротних активів бюджетних установ, затвердженого наказом Мінфіну від 26.06.2013 № 611, Мінприроди облікувало:

- матеріальні цінності на загальну суму 89,1 тис. грн як інші необоротні матеріальні активи, хоча вони і не відповідали визначеним критеріям, що призвело до завищення вартості інших необоротних матеріальних активів;

- програмне забезпечення вартістю 36,8 тис. грн, придбане з правом використання, але без права власності, через що завищено вартість необоротних активів (п. 4.5);

- придбане за рахунок капітальних видатків волого- та брудопоглинаюче покриття вартістю 24,9 тис. грн як запаси, а не як основні засоби, що призвело до заниження первісної вартості основних засобів.

Невиконання Мінприроди окремих вимог Положення з бухгалтерського обліку необоротних активів бюджетних установ, затвердженого наказом Мінфіну від 26.06.2013 № 611, також спричинило заниження суми зносу основних засобів і необоротних матеріальних активів загалом на 206,0 тис. гривень.

Аудитом встановлено і випадки невідображення в бухгалтерському обліку, фінансовій і бюджетній звітності 116,0 тис. грн дебіторської заборгованості, а також її завищення на 9,0 тис. гривень.

Неправильне списання товарно-матеріальних цінностей Мінприроди призвело до заниження вартості запасів на 8,3 тис. гривень.

Як наслідок, сума балансу станом на 01.01.2015 завищена на 2 125,5 тис. гривень.

5. Оцінка правильності ведення, повноти обліку і достовірності звітності щодо надходжень та витрат державного бюджету засвідчила, що до Мінприроди у 2014 році фактично надійшло 36 553,1 тис. грн, або 12,9 відс. затверджених асигнувань державного бюджету.

Мінприроди недоотримало доходів спеціального фонду державного бюджету в сумі 593,4 тис. грн (3,9 відс. відповідних нарахованих доходів за рік), у тому числі 185,3 тис. грн – не нарахована в повному обсязі орендна плата, 408,1 тис. грн – не відшкодовані Міністерству суб'єктами господарювання витрати за надані комунальні та інші послуги.

Касові видатки центрального апарату Мінприроди за 2014 рік становили 30 809,0 тис. грн (84,3 відс. надходжень). При цьому фактичні видатки Мінприроди у 2014 році в бюджетній і фінансовій звітності занижено на суму 24,9 тис. грн і завищено на суму 6,6 тис. гривень.

Поряд із цим аудитом виявлені випадки недотримання Мінприроди вимог нормативно-правових актів при використанні бюджетних коштів на загальну суму 173,2 тис. грн, у тому числі постанов Кабінету Міністрів України від 23.03.2014 № 117 "Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закупаються за бюджетні кошти" і від 01.03.2014 № 65 "Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету".

У результаті невиконання більше чотирьох років Указу Президента України від 09.12.2010 № 1085 "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади" станом на 01.09.2015 залишались непереданими

Міністерству екології та природних ресурсів необоротні активи первісною вартістю 26,5 млн грн (зокрема, земельна ділянка – 4,2 млн грн), які продовжують обліковуватись на балансі центрального апарату Міністерства охорони навколишнього природного середовища.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Надіслати Верховній Раді України інформацію про результати аудиту річної фінансової та бюджетної звітності центрального апарату Міністерства екології та природних ресурсів.

2. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України та запропонувати:

- доручити Міністерству фінансів України привести положення Порядку складання карток і книг аналітичного обліку бюджетних установ, затвердженого наказом Державного казначейства України від 06.10.2000 № 100, у відповідність із положенням Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженої наказом Мінфіну від 27.03.2012 № 333, у частині узгодження кодів економічної класифікації видатків бюджету (рекомендація 12);

- доручити комісії з реорганізації Міністерства охорони навколишнього природного середовища України прискорити та завершити процес передачі необоротних активів Міністерству екології та природних ресурсів України, яке є правонаступником Міністерства охорони навколишнього природного середовища, оскільки їх несвоєчасна передача призводить до неефективного виконання Мінприроди визначених йому функцій, що пов'язано з неможливістю їх використання в роботі та знеціненням (рекомендація 8);

- звернути увагу на необхідність здійснення Держфінінспекцією зовнішньої оцінки якості внутрішнього контролю Мінприроди, що дасть змогу забезпечити функціонування ефективної системи внутрішнього контролю та запобігти випадкам шахрайства і помилок, які можуть вплинути на достовірність фінансової та бюджетної звітності (рекомендація 4).

3. Звіт про результати аудиту річної фінансової та бюджетної звітності центрального апарату Міністерства екології та природних ресурсів і рішення Рахункової палати до Звіту надіслати Міністерству та запропонувати:

- розглянути можливість збільшення штатної чисельності сектору внутрішнього аудиту Міністерства (рекомендація 2);

- дотримуватись принципу функціональної незалежності, передбаченої п. 3.4 глави 3 розділу II Стандартів внутрішнього аудиту, затверджених наказом Мінфіну від 04.10.2011 № 1247, та не допускати виконання працівниками підрозділу внутрішнього аудиту функцій, не пов'язаних із здійсненням внутрішнього аудиту (рекомендація 3);

- поновити в обліку необліковану дебіторську заборгованість і розглянути можливість проведення претензійно-позовної роботи зі стягнення із суб'єктів господарювання орендної плати, а також відшкодування комунальних та інших витрат, що сприятиме зменшенню обсягів дебіторської заборгованості

(рекомендація 5);

- забезпечити дотримання строків попередньої оплати, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2014 № 117 (рекомендація 6);

- ідентифікувати необоротні активи за критеріями, визначеними Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 "Основні засоби" та 122 "Нематеріальні активи" (рекомендації 9 і 11);

- визначити у внутрішньому положенні порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань та оформлення їх результатів, як це встановлено Положенням про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженим наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 879 (рекомендація 10);

- обліковувати запаси відповідно до вимог Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 "Запаси", затвердженого наказом Мінфіну від 12.10.2010 № 1202 (рекомендація 15);

- проводити інвентаризацію розрахунків із дебіторами і кредиторами згідно з п. 10 Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 879 (рекомендація 17);

- врегулювати соціально-економічні та трудові відносини своїх працівників шляхом укладання колективного договору та його належної реєстрації у місцевих органах виконавчої влади відповідно до вимог ст. 9 Закону України від 01.07.93 № 3356-ХІІ "Про колективні договори і угоди" та посилити контроль за трудовою дисципліною (рекомендація 1);

- враховувати при формуванні структури та штатного розпису, що посади Міністра, першого заступника та заступника Міністра є політичними посадами, на яких не поширюється законодавство про державну службу (рекомендація 18);

- посилити контроль за дотриманням вимог чинного законодавства під час ведення бухгалтерського обліку, а також складання фінансової і бюджетної звітності.

Член Рахункової палати

М.Я. Шулежко

**Інформація щодо викривлень фінансової та бюджетної звітності, які
зумовили надання умовно-позитивного висновку**

Фінансова звітність, внутрішній контроль	Ризик (високий, середній, низький)	Суттєвість, відс.	Вихідні дані, станом на 01.01.2015 тис. грн	Абсолютний вимір суттєвості, тис. грн	Виявлені під час аудиту відхилення, тис. грн
Бюджетне планування	низький	0,1	283 845,6	283,8	
Касові та безготівкові операції	низький	1	31 328,7	313,3	173,2
Дебіторська заборгованість	високий	0,5	580,1	2,9	125,0
Кредиторська заборгованість	середній	0,1	5 472,8	5,5	4,8
Оплата праці	середній	0,3	19 937,7	59,8	0,09
Запаси	середній	1	332,4	3,3	8,3
Необоротні активи	низький	1,5	75 426,6	1131,4	6662,3

Аналіз даних форми № 1 "Баланс"
станом на 1 січня 2015 р.

Об'єкт перевірки: Міністерство екології та природних ресурсів України
Період перевірки: 2014 рік

грн

СТАТТЯ	Код рядка	За даними балансу		За даними аудитора			Відхилення	
		на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	рахунки	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	(гр. 3- гр. 6)	(гр. 4- гр. 7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
АКТИВ								
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ								
<i>Нематеріальні активи</i>								
Балансова (залишкова) вартість	110	15 101 004,00	36 201 922,00	ряд. 112 – ряд. 111	15 101 004,0	34 123 683,0	0,00	-2 078 239,0
Знос	111	137 183,00	22 034 309,00	Дт 133	137 183,00	17 807 038,0	0,00	-4 227 271,0
Первісна (переоцінена) вартість	112	15 238 187,00	58 236 231,00	Кт 121-122	15 238 187,0	51 930 721,0	0,00	-6 305 510,0
<i>Основні засоби</i>								
Балансова (залишкова) вартість	120	9 165 116,00	8 930 017,00	ряд 122 – ряд 121	9 165 116,00	8 749 312,00	0,00	-180 705,00
Знос	121	7 044 034,00	7 404 661,00	Дт131	7 044 034,00	7 610 302,00	0,00	205 641,00
Первісна (переоцінена) вартість	122	16 209 150,00	16 334 678,00	Кт 101-109	16 209 150,0	16 359 614,0	0,00	24 936,00
<i>Інші необоротні матеріальні активи</i>								
Балансова (залишкова) вартість	130	441 336,00	440 383,00	Ряд 132 – ряд 131	396 785,00	395 422,00	-44 551,0	-44 961,0
Знос	131	417 061,00	415 291,00	Дт 132	372 510,00	371 150,00	-44 551,0	-44 141,00
Первісна (переоцінена) вартість	132	858 397,00	855 674,00	Кт 111-119	769 295,00	766 572,00	-89 102,0	-89 102,00
Незавершене капітальне будівництво	140			141-143			0,00	0,00
Довгострокові фінансові інвестиції	145			151-152			0,00	0,00
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ								
Матеріали і продукти харчування	150	372 926,09	332 418,28	213-239	372 926,09	403 807,11	0,00	71 388,83
Малоцінні та швидкозношувані предмети	160			221-222			0,00	0,00
Інші запаси	170			201-205, 211-218, 241, 251			0,00	0,00

СТАТТЯ	Код рядка	За даними балансу		За даними аудитора			Відхилення	
		на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	рахунки	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	(гр. 3- гр. 6)	(гр. 4- гр. 7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Дебіторська заборгованість	180	456 822,89	618 475,55	Сума рядків 181-187	456 822,89	725 528,87	0,00	107 053,32
Розрахунки з постачальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги	181	441 220,31	580 060,69	631, 632, 633, 634, 635 (дебет)	441 220,31	687 114,01	0,00	107 053,32
Розрахунки із податків і зборів	182			641, 642 (дебет)			0,00	0,00
Розрахунки із страхування	183			Дт 651, 654			0,00	0,00
Розрахунки з відшкодування завданих збитків	184			363			0,00	0,00
Розрахунки за спеціальними видами платежів	185			674 (дебет)			0,00	0,00
Розрахунки з підзвітними особами	186			362			0,00	0,00
Розрахунки за іншими операціями	187	15 602,58	38 414,86	Дт 652	15 602,58	38 414,86	0,00	0,00
Розрахунки за операціями з внутрішньої передачі запасів	190			Дт 683, 684			0,00	0,00
Розрахунки за окремими програмами	200			801, 802, 811, 812, 813 (дебет)			0,00	0,00
Короткострокові векселі одержані	210			341,342			0,00	0,00
Інші кошти	220	452,00	513,00	Сума рядків 221, 222	452,00	513,00	0,00	0,00
Грошові документи	221	452,00	513,00	331, 332	452,00	513,00	0,00	0,00
Грошові кошти в дорозі	222			333, 334			0,00	0,00
Рахунки в банках	240	0,00	0,00	Сума рядків 241, 242, 243, 244	0,00	0,00	0,00	0,00
Рахунки загального фонду	241			311,312			0,00	0,00
Рахунки спеціального фонду	242			313, 314, 315, 316			0,00	0,00
Рахунки в іноземній валюті	243			318			0,00	0,00
Інші поточні рахунки	244			319			0,00	0,00
Рахунки в казначействі загального фонду	250			321,322			0,00	0,00

СТАТТЯ	Код рядка	За даними балансу		За даними аудитора			Відхилення	
		на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	рахунки	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	(гр. 3- гр. 6)	(гр. 4- гр. 7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Рахунки в казначействі спеціального фонду	260	35 246 538,67	40 990 670,77	Сума рядків 323, 324, 325, 326	35 246 538,67	40 990 670,77	0,00	0,00
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих як плата за послуги	261	35 246 538,67	40 990 670,77	323	35 246 538,67	40 990 670,77	0,00	0,00
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень	262			324			0,00	0,00
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку інших надходжень спеціального фонду	263			325			0,00	0,00
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	264			326			0,00	0,00
Інші рахунки в казначействі	270	98 462,34	86 394,64	328	98 462,34	86 394,64	0,00	0,00
Каса	280			301,302			0,00	0,00
Поточні фінансові інвестиції	285			371			0,00	0,00
III. ВИТРАТИ								
Видатки та надання кредитів загального фонду	290			801,802			0,00	0,00
Видатки та надання кредитів спеціального фонду	300	0,00	0,00	Сума рядків 301, 302, 303, 304, 305	0,00	0,00	0,00	0,00
Видатки за коштами, отриманими як плата за послуги	301			811			0,00	0,00
Видатки та надання кредитів за іншими джерелами власних надходжень	302			812			0,00	0,00

СТАТТЯ	Код рядка	За даними балансу		За даними аудитора			Відхилення	
		на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	рахунки	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	(гр. 3- гр. 6)	(гр. 4- гр. 7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Видатки та надання кредитів за іншими надходженнями спеціального фонду	303			813			0,00	0,00
Видатки за коштами, отриманими на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	304			Субрах. рах.83 згідно із обліковою політикою установи			0,00	0,00
Інші витрати	305			831 (дебет)			0,00	0,00
БАЛАНС	310	60 882 657,99	87 600 794,24	із суми рядків: 110, 120, 130, 140, 145, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220, 240, 250, 260, 270, 280, 285, 290, 300	60 838 106,99	85 475 331,39	-44 551,0	-2125462,85
ПАСИВ								
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ								
Фонд у необоротних активах	330	24 707 456,00	45 572 322,00	Кт 401, 402	24 662 905,00	43 268 417,00	-44 551,0	-2303905,00
Фонд у малоцінних та швидкозношуваних предметах	340			Кт 411			0,00	0,00
Фонд у фінансових інвестиціях	345			Кт 421, 422			0,00	0,00
Результат виконання кошторису за загальним фондом	350	-17 566,11	42 730,13	Кт 431	-17 566,11	42 730,13	0,00	0,00
Результат виконання кошторису за спеціальним фондом	360	29 145 192,85	36 512 934,33	Кт 432	29 145 192,85	36 696 202,10	0,00	183 267,77
Результати переоцінок	370			Кт 441, 442			0,00	0,00
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Довгострокові зобов'язання	380			501, 502, 503, 511, 521			0,00	0,00
Короткострокові позики	390			601, 602, 603, 604			0,00	0,00

СТАТТЯ	Код рядка	За даними балансу		За даними аудитора			Відхилення	
		на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	рахунки	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	(гр. 3- гр. 6)	(гр. 4- гр. 7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	400			611, 612, 613			0,00	0,00
Короткострокові векселі видані	410			621			0,00	0,00
Кредиторська заборгованість	420	7 047 575,25	5 472 807,78	Сума рядів 421,422,4 23,424,42 5,426,427, 428, 429	7 047 575,25	5 467 982,16	0,00	-4 825,62
Розрахунки з постачальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги	421	6 903 383,06	5 273 036,21	631, 632, 633, 634, 635	6 903 383,06	5 273 036,21	0,00	0,00
Розрахунки за спеціальними видами платежів	422			674 (кредит)			0,00	0,00
Розрахунки із податків і зборів	423			641,642			0,00	0,00
Розрахунки із страхування	424			651, 652, 654 (кредит)			0,00	0,00
Розрахунки із заробітної плати та інших виплат	425			Кт. 661, 663,664, 665, 666, 667, 668, 669			0,00	0,00
Розрахунки зі стипендіатами	426			662			0,00	0,00
Розрахунки з підзвітними особами	427	31 568,71	76 403,51	362 (кредит)	31 568,71	71 577,89	0,00	-4 825,62
Розрахунки за депозитними сумами	428			672			0,00	0,00
Розрахунки за іншими операціями	429	112 623,48	123 368,06	671, 674, 675	112 623,48	123 368,06	0,00	0,00
Розрахунки за операціями з внутрівідомчої передачі запасів	430			Кт. 683,684			0,00	0,00
Розрахунки за окремими програмами	440						0,00	0,00
ІІІ. ДОХОДИ							0,00	0,00
Доходи загального фонду	450			701,702			0,00	0,00
Доходи спеціального фонду	460			Сума рідів 461, 462, 463, 464, 465	0,00	0,00	0,00	0,00

Назва рахунку позабалансового обліку	За даними балансу				За даними аудитора			
	залишок на початок звітнього року	надходження	вибуття	залишок на кінець звітнього періоду (року)	залишок на початок звітнього року	надходження	вибуття	залишок на кінець звітнього періоду (року)
2	3	4	5		7	8	9	10
07 "Списані активи та зобов'язання"								0,00
071 "Списана дебіторська заборгованість"								0,00
07 "Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цін"								0,00
08 "Бланки документів суворої звітності"	533,71	258,50	219,05	573,16	573,16			573,16
Разом	37 350,38	111 054,76	219,05	148 186,09	63 469,86	47 899,56	0,00	111 369,42